

rendeletben intézkedett. Nem az első eset, hogy az osztrák kormány a közvélemény kívánságának szívesen eleget tett, s így korszertu intézkedéseivel a magát szabadelvűnek mondó magyar kormányt számos esetben megelőzte. Csakbogy néhány példát említsünk: az osztrákok a vallásszabadság dolgában előbbre vannak mint mi, náluk be van hozva a polgári házasság, s most legutóbb a fölvilágosodottság-ellenes jezsuiták bevándorlásának is siettek gátat vetni. Vajjon a magyar közoktatástgyi miniszter szándékozik-e követni osztrák kollégájának példáját? Különösen Bécsben nagyon kíváncsian várják a magyar kormány e tekintetben teendő intézkedéseit. Mi is várjuk, hanem nem — Paulertől.

— Oroszországgal a büntettesek kiadása tárgyában kötött szerződést illetőleg megakadtak. E szerződés alkalmából ugyanis azon kérdés merült fel, vajjon nem volna-e tanácsos, ezen szerződést csupán egy nyelven, t. i. a diplomácia nyelvén, franciául szerkesztetni, minthogy Oroszország előreláthatólag csak úgy fog a német és magyar eredeti szövegbe beleegyezni, ha a diplomáciai francián kívül, még az orosz szöveg is fel fog vetetni, és a hitelességre nézve mind négy szövegnek egyenlő érvény fog tulajdonítani. Hiában, más kormányok tudnak kardoskodni nyelvük mellett.

Pénzügyi reminiscenciák.

Azon hír alkalmából, hogy Lónyay gróf Londonban újabb pénzügyi alkudozásokat folytat, Horn Ede a „Hon“ ma reggeli számában visszapillantást vet a multban a pénzügyi műveleteknél követett eljárásra s azon kérdést vetve föl: mire tanít ama tapasztalat s mily reményekre vagy aggódalomra jogosít Lónyay újabb pénzügyi alkudozása? a következőket írja:

Az 1867. XIII. t. cz. felhívta s felhatalmazta a kormányt olyan mívelt létesítésre, mely 60 millió ezüst forintot szerezzen meg az országban vasutak s csatornák építésére; e célból 50 évre 4.650.000 forintnyi évi járadékra kötelezte magát az ország, a mi a megnevezett tőkének 7 $\frac{1}{2}$ századát teszi. Magától értet, és erről az országgyűlési iromány is tanuskodnak, hogy a képviselőház a tőke s a járadék összegeit Lónyay ur javaslata szerint, vagyis előleges alkudozásai alapján szavazta meg. Ennek dacára mit látnak? Ha a kölcsönmívelt egy hajtatik végre, mint Lónyay ezt külföldi barátaival tervezte: nagy távolságban marad az eredmény a miniszter ígérete s a törvény határozata mögött. Kézzel tartott ugyan a kibocsátásra 709,380 drb 300 frankra (120 ezüst forint) szóló kötvény, melynek kibocsátási ára 215 frankra tétetett. Ha ekkor mind a 709,380 kötvény, a bevétel felmegy 152,516,700 frankra, — vagyis 61.006,680 forintra. Minthogy pedig (mint azonnal látandjuk) a kibocsátási költségek majdnem egy milliót tettek ki, 60 millió helyett csak 57 millió folyt volna be az állam-pénztárhoz!

Vagy elore nem látta ezt Lónyay, a mi alkudozásai s számításai képességéről igen szomorú fogalmat adna; vagy elore tudta, s ezen esetben az igazság ellenkezőjét mondta az országgyűlésnek, midőn azt hitette el vele, s a törvénybe azt iktatatta, hogy a 4.650.000 forintnyi evjáradek elegendő lesz 60 millió ezüst pénz beszerzésére.

Nem sikerült a kölcsönmívelt, dacára Lónyay minden erőfeszítéseinek, oriai reklamásiálásának s a felajánlott 7 $\frac{1}{2}$ századotlanak: ösmeretes tény, hogy a kibocsátásra szánt 709,380 kötvényből csak 226,902 iratott alá. Barmily kellemetlen érzést kelte t a fiasco az első percben, valódi szerencse volt az országra nézve pénzügyminiszterének e tel-

egyednek párbeszédbe, így válnak tánczos párokka, mindezt így írják elő a „finom társalgó“ szabályai, az alól kivétel tenni, feltűnő neveltség volna.

A társalgás udvarias, finom, elegans. A férfiak mártóro el vannak rá készülve, a hölgyeket is megtanítottak otthon, melyik kérdésre miként kell válaszolni, miként mosolyogni, ha haragudni, miként szeretreméltó lenni. Aztán a világ mégis folyton arról vadoja a gazdag damákát, hölgyeket, hogy nincs semmi doluk. Ilyen a fatalság társalgása. Különben szemekkel kell látni, füleikkel a hallás után nem igen győződnek meg, hogy azon körben, melyet mént elhagytunk, csupa fiatal vér pezseg, csupa fiatal szív dobog.

Amott távolabb egy sorban néhány mama ül egy elegans öltözve, csak hogy még egyszer annyi ékeszeren disztive, mint leányai. A fiatalbaktól alig ismerni meg, hogy mama; pedig am ők is eladó leányokkal jöttek; mig azok, kikről azt mondjuk: idősebbek, talán épen már az unokákkal. A salonnakban még az idő is udvariasabb szokott lenni, mint a szegényes kunyhók egyszerű szobáiban!

Ezek a mamák annyiban különböznek leányaitól, hogy kissé felszelenbe taglajással kísérik szavaikat, kissé gyakorlottabban mozognak és ügyesen tudják az egyidőben szájszemeszedet. Mialatt ugyanis szomszédjukkal élénken fűzik tovább a párbeszédet, egy ügyes nobel tekintettel keresik, hol van leányuk, egy másikkal már tudatják vele, hogy figyeljen magaviseletére. A leányka pedig úgy figyel minden mozdulatára, minden szavára, hogy valamikép el ne találjon valamit szalasztani, vagy épen elhibázni abból, a mire otthon tanították. Mily fárasztó lehet ily mulatság a lélekre!

(Folytatás következik)

jes felülése. Kettős volt az előny. Egyrészt a tőkevásárlás azóta folytonosan javult helyzete következtében sikerült, az akkor alá nem iratott 482.478 kötvényt magasabb áron elhelyezni, mint minő az aláírás ár volt; más részről meg 1869. végén, azaz két évvel a kölcsön megkötése után, a kölcsön-tőkének csak egy harmada (körülbelül 21,213,746 frt) volt befektetve; a külön célra fel nem használt maradvány itteni skülföldi intézetek rendelkezésére bocsátatott, mik 3—4% t fizettek ugyanazon pénzért, melynek kamata, minélkül 7%-be kerül. Ha Lónyaynak sikerül 1867. év végén az aláírás alkalmával, elhelyezni 215 frankon minden kötvényt — mit 6 akkor fényes győzelemnek nevezett volna — az ország a kötvények eladásából 2—3 millió forinttal kevesebbet buz mint a mennyit az valóban eredményezett, s azokivül 1868. évtől egészen 1871-ig a két kanatláb különbözése által évenként 1—1 $\frac{1}{2}$ millió forinttal nagyobb lett volna a veszteség.

Bizon, el a magyarok istene s szembeszökőleg örökösök fölöttünk. Nagy pénzügyminiszterünk világhírű ügyessége 7—8 milliónyi veszteség-többlettel fenyeget; a miniszter számításait s törekvéseit megújítja a legpompásabb fiasco, s a veszteség-többlettől meg vagyunk kímélve!

De nem mindenható, úgy látszik a magyarok istene. Nem tudta megakadályozni azon csodás tñmenyt, miszerint a nem sikerült kibocsátási mívelt minélkül sokkal nagyobb költségbe került, mint más országoknak teljesen sikerült kibocsátási mívelt.

Megemlítettk már, hogy az aláírás alá bocsátott 709,380 kötvényből csak 226,902 iratott alá, a mi 23,172,367 frtot adott; mi volt e szégyenletes aláírás eredmények a költség? Eltekintve a 85,031 frttól, melyet az állam pénztára kötvények előállításai és szállítási költségeikért felszámít; szintegy a 216,037 forint 15 és fél krajczártól, melyet a magyar kormánybiztos költött Párisban, a hivatalos számla még a következő kiadásokat sorolja fel:

Société générale-nak megtérített kibocsátási költségek s külföldi belyégek 1.111,364 frt 40 és fél kr.

Haber Mór párisi bankárnak megtérített kibocsátási költségek 2.052,872 forint 85 krajczár.

Fabry Mór párisi bankárnak megtérített költségek és francia belyégek 119,890 vagy összesen 3.284,127 frt 21 és fél kr: az aláírók összegnek 14.17% ja! A közönséges életben a legátokozottabb nzsorásnak szólnak a tőke-pénzeset, a ki 14% nyi commissiót vagy provisiót felszámolna! Igaz ugyan, hogy a kimutatás szörnyen laconicus s annál kevésbé világos. Így például Fabry Mór bankár nem is létezett akkor Párisban, hanem igenis egy ilyen nevű tőzsdealkusz (agent de change, Börsen-mackler); más részről, köztudomású dolog, hogy Franciaországban az aláírás a magyar vasutkölcsönre csak a Société générale-nál történt, de semmi más intézet vagy bankháznál nem. Miképpen magyaríratjuk meg akkor azt, hogy mégis Haber Mór, csupa kibocsátási költségek fejében, majdnem kétszer annyit követel s kap is, mint a Société générale, kibocsátási költségek s belyégek fejében?

Hibetől egy kimutatás e lakonikus rejtelkessége az, a mi alkalmat adott bizonyos gyanúsításokra. De melyik józanan gondolkodó ember táplálhatna gyanut, midőn a fentidézett kimutatásból, minden rövidsége dacára kiviláglik, hogy az egész mívelt a legtisztább, a legőnzéstelenebb kezelve volt bizva; hogy Lónyay ő hozzá méltó nemeslelkű munkatársakkal dolgozott? Hiszen, az egész számlában egyetlenegy krajczárnyi kövelet sem fordul elő szemléli munkálkodás, kövelet, fűradásért; mind a Société générale, mind Haber, mind Fabry ur kizárólagosan költségeik megtérítését kívánják s kapják is!

KÜLFÖLD.

A politikai helyzet az Egyesült államokban.

A „N. fr. Presse.“ Philadelphiából mult hó 15-16-án ottani politikai életéről egy levelet közöl, melyben az elnök választási megalom habár nem minden pártszínezet nélkül — elég érdekesen másolja. A lévi így szól!

Az új párt, mely az ugynevezett szabadelvű (azaz elégtelen) republikánusok s a demokraták egyesüléséből támadt s a vén journalist Greelytülte ki jelöltjévé, úgy látszik a kérészőllő szerepre van hivatala, mely az amerikai szabadság előjárának új hajtatásit lenyesegesse. E célra akarják legalább azt a déli seccsionisták s az északiak egy része is fölhasználni a „reform“-erck ez új pártját, a mint most magukat a demokraták s a Grant-ellenes republikánusok nevezetik. A felejtelen Lincoln megválasztása óta mindig kisebbségben maradván, s a nemzeti törvényhozás csarnokában is jelentéktelen kisebbséggé törpült, a régi eszközök nyulnak az ismert politikai blümsök, kik, mert békésen nem lehetett, erőszakosan akarták republikánus s szövetséges államunkat megdönteni, s fölhasználni a republikánusok kebelében sovargva várt elégedetlenséget a „divide et impera“ elvén igyekeznek újra a hatalom élére jutni.

Az elégedetlenség Grant kormányzása ellen a republikánusok közt oly egyének részéről veszi kiindulási pontját, kik a mai elnökötégész másnak találták, mint minőknek hivatalba lépése előtt bitték. Summer, Schurz, Trumbull Fenton és Tipton senatorok azt képzelték, hogy ők majd uralkodni fognak Grant fölött, ráerősztolhatnák nézeteiket és kedvencei terveiket s támogatott egyének alkalmazását kieszközölhetik. Midőn azonban ugy találták, hogy az elnök maga gondolkodik, megvannak saját eszméi a republika legelső hivatalnokai jogai és kötelességei iránt, s hogy nem lesz akaratnéltűli eszköz még oly hatalmas egyének kezében sem, minők a nevezettek, akkor elhatározták, hogy Grantot a jövő választásra lebetelítenek teszik.

A mult évben azonban kiderült, hogy a republikánus tömegek Grantot újra kijelölténi óhajtják. Minél nyittabban és félértehtlenebbül nyilatkozott a republikánus párt többsége-

nek emez akarata, annál határozottabb lett a Grant-ellenes senatorok oppositioja, kik az utolsó illésszak alatt tudvalegileg nem is mulasztottak el egy alkalmat sem, Grant kormányzata semire való, erkölcselen és képtelen voltának hangsúlyozására, sőt katonai despotismusnak is mondták azt; mindezzel azonban adósok maradtak a bizonylatokkal, legfőlebb színes érvet szolgáltatván.

A Grant elleni oppanálás annyira vitte tehát a főnebb nevezett urakat, hogy a régi szabadságpártiak felmondák a szolgálatot. Az észak és dél demokratáinak jó alkalom volt, hogy régen ápolat tervüket, a Washingtonban való diadalrajtás iránt, megvalósítsák. Mint-hogy Schurz, a missouri német senator, volt e jól tervezett s szépen kivitt armányban a mester, ő lett hát a seccsionistákra nézve a pont, a melyen diadalra juthatók borgonyát megvettini remélték. Ezen eddigi ellenségeivel Schurz formális alkudozásokba bocsátkozott, nekik a jövő congressusi választásokra többséget ígérve az esetre, ha a demokraták nem állítanak föl külön jelöltet, hanem azon embert támogatják, kit a Grant-ellenes republikánusok cincinnati conventioja a fehér-ház jövőbeli lakosául kijelöl. A legtekintélyesebb missouri seccsionista lapot, a „Missouri Republican“-t, megnyerte, mely ezután a demokraták külön jelölése ellen észszerűségi szempontból legnagyobb mérvben kikelt. Ez a demokrata sajtó kebelében zajos mozgalmat keltett pro et contra, s Greely hívei e mozgalmat oly ügyesen vezették és zsákmanóvták ki, hogy az egyezmény elvlegre a Grant-ellenes republikánusok s a demokraták közt létrejött. A maj. 1-én a republikánusok Grant-ellenes conventioja által kandidál Greelyt jelölté névezte a mult hó 10-én Baltimoreban tartott demokrata gyűlés is, hol mindazon elem együtt volt, mely Lincoln kormányzása idején az unió megsemmítésére törek.

Tagadhatlan, hogy az unió ügyének leverésére nem csekély veszély forog fenn. Sok jó republikánus el hagyta magát kábitatni a „reform“-elnevezés által, a melyet Schurz és Trumbull főztek ki.

Legjobban sajnálható, hogy a német Schurz senator is háttat fordított a pártnak, mely eddig őt az ország legtisztesebb polczai egyikére emelte. Mint az arab mesék fölbeszert álomlátója, ki a mór állatása folytán egy éjen át kalifának képzelte magát, s fölbeszertvén szegényi szegénységet, gunyhóját nem ismeri föl, sőt megveri saját anyját is, ugy Schurz sem emlékezik már előbbi magatartására, nem a régi szabadságpártira, politikai anyjára, mely őt sonatorrá tette. És miért e változás? Mert nagy emberré lehetésének egy perczében arról álmodott, hogy egy éjen át kalifa lehet, vagyis, amerikai nyelvre fordítva, államtitkár a kormány alatt, melyivel boldogtandják az államot, ha Chappagna bőlese, Greely az ír s tinner, az unió elnökévé fog választtatani.

Kivonat a hivatalos lapból.

Rees Mihály nyugalmazott plébános-bogárdi római katolikus lelkész vezérlelkésznek „Várkonyi“-ra kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

KRÓNKA.

Pest, augusztus 7.

— Nyilatkozat. Megkerestettünk az alábbi sorok közlésére: A „Magyar Polgár“ című erdélyi ellenzéki lapot visszalépvé, megfordultam Maros-Vásárhelyt s több más városban. Ugy tapasztalom, hogy visszalépésem nemelyek a viszonyok nem ismerése folytán, mások — jelesen a kormánypárt kolompasai — roskarutalag félre magyarázzák. Kinyilatkoztatom tehát, hogy azért léptem vissza a „Magyar Polgártól“, mert annak t. szerkesztője K. Papp Miklós ur jónak látta, a távozó kir. biztos és Kolozsvár kormányparti követe gróf Péchy Manónak egy kormányparti demonstráció alkalmával mondott beszédjét megszerzeni s lapjában helyeslőleg közreadni, hol őt ellenzéki határozott álláspontommal, jelesen pedig a tények valóságával fogva: gróf Péchy beszédjét a legjelesebb megrovásra méltónak tettem. Ennyit egyelőre avval a megjegyzéssel, hogy gróf Péchy beszédjének nyit bírálatával rövid idő múlva felfogom keresni a pesti ellenzéki sajtót. Kelt Szász-Vesszősön 1872 évi aug. 3-án. Herman Ottó.

— A monsunmanoi csoda barlang-ról. Bodorffy Henrik, nemzeti színpadunk ismereténke, a színház színiidő egy hetét Monsummanóban tölté, melynek csodaparlángjára Kossuth Lajos tette először figyelmesse a hazai közönséget. Bodorffy elősorolja a „F. L.“-ban azon meglepő gyógyulásokat, melyeknek ott ezen egy heti rövid idő alatt szemtanja volt. Egy porosz hadnagy, kinek jobb vállát Gravelotte-nál lőtték át s a jobb karját e miatt használni nem tudta, nyolcz fűrés után egészen kiépült. A lisaboni orosz követ mankó ment oda s a tíz fűrés után egészségesen utazott el. Egy dobánygáros, ki husz év óta sáket s hurutban szenved, ez utóbbit megszabadul, hét fűrés után pedig jobban is hallott valamivel. Egy daugat lábú francia, ki cipelni kellett a barlangba, nyolcz napi használat után minden segély nélkül ment szobájába vissza. Ezeket Bodorffy mind látta, minél fogva e csodás gyógyhelyet a szenvedők figyelmébe ajánlja. Mint mondja, az életmód kényelmet. A reggeli kávé, sajt és fehér kenyérből áll, a villásreggeli d. e. 11 órakor három ételből s egy üveg vörös borból, az ebéd pedig d. n. 3. órakor két ételből s egy üveg borból. A ki az intézet fűrdőházát használni nem akarja, nyaktól bokáig érfelánnal inggel, egyszerű bórpuccsal s a szobai utózádashoz igen vastag flanel csuklyás inggel lássa el magát. Bevégzett kura után az orvosnak, valamint a szolgásményeztetnek is, csak tíz frankot szoktak adni. A ki levelet akar írni, ezimzeze így: „A Monsummano in Toscana, Signor Cap. Francesco Nencini Ginsti“-hoz, ki a gyógyhely főigazgatója, vagy Dott. Cav. Odoardo Turchetti főorvoshoz. Francián is lehet írni.

— Vidats testvérek az izraelita elemi iskola taneszkögyűjteményét egy művészleg elkészített (miniatur) ekemintával gazdagították, melyért a nemes ajándékozóknak az intézet igazgatósága köszönetét fejezi ki.

— Kelenföld, illetőleg Új-Buda tervét Buda városa tegnapelőtt tartott közgyűlésén elvileg elfogadta, s 14 napra a budavárosi mérnöki hivatalba netáni észrevételezés végett kitétetni határozta. 14 nap letele után a szabályozási terv észrevételekkel újból a közgyűlés elé fog terjesztetni, s ennek folytán a közmunka tanácshoz végleges megerősítés végett áttétetni. Jelenleg a birtokosok két helyre adhatják be észrevételezéseiket, ugyanis Rész Ensel Sándornál is, mint a birtokosok kisebb választmányának képviselőjénél, ki a szóbeli észrevételezéseket is fölveszi és a térképre vonatkozó felvilágosításokat is adja, és kinek útján az új városnegyedekre megválasztott biztosok szintén felhívattak, hogy negyedeikben az irni nem tudó feleket meghalgtatván, azok észrevételeit szával vagy írásban hozzá terjesztsék be.

— A tanítóképzőegylete „része-re aláírasi ivet lapunk szerkesztősége is tart. Készszéggel elfogadandó és közvetített e célra hozzánk érkező adományokat.

— A szerb fejedelem nagykorúsítási ünnepélyén Pest városa Királyi Pal és Havas Ignác által fogja magát képviseltetni.

— Abonyi Lajos „A fonó krónikája“ című népies beszélyeire Szilárdi Károly fia mint kiadó, Kecskeméten az előzetési határidőt december 1-éig meghosszabbította.

— Az angol-magyar kérdésben érds: az angol George Egerton Bone ügyében sokszor emlegetett Kajdász kap tányi tisztviselő iránt a tanács végleg határozott. Eszerint az illető tisztviselő egy más közigazgatási szakba fog áthelyeztetni s a kapitányság felhivatja, hogy felügyeletre csak ügyes és tapasztalt rendőri tisztviselőket alkalmazzon.

— Kir. törvényszéki orvosok. A hivatalos lap írja: Biztos helyről nyert értesítés szerint a minisztertanács a törvényszéki kerületi orvosi intézmény eszméjétől eltér, mert ezen intézményt a jelen szervezetben nem találta a kitéltől célnak megfelelőnek. Ennek folytán addig is, míg e tárgyban a törvényhozás határozni fog, a törvényszéki orvosi teendők teljesítésével minden törvényszéknél egy orvosford fog megbízatni, a ki „kir. törvényszéki orvos“ címmel ruháztatik fel, s működéséért minden egyes esetben a meghatározott díjakban részesített. Ugyanezen okból az igazságügyminiszterium a kerületi orvosi állásokra beérkezett összes pályázati folyamodványok visszaküldése iránt már intézkedett.

A régi P. e. st mindinkább pusztul. Most is a legérdebb házak egyikét bontják, hogy helyébe szebbet emeljenek. Ezja Lipót s szerb utca sarkán a 37 szám alatt lévő földszinti ház, mely 1724-ben, az akkor ott volt szerb temető szomszédságában építetett. E helyen most Galgóczi épített. Pest másik régi háza a Duna és belvárosi plébánia utca sarkán lévő Kitti örökös háza, szemben a Pórszászházzal. E ház a mult században építetett.

— A debreceni könyvnyomda-szok vasárnapi betegsegélyező egyletet alapítottak. Előlké Fries József választottak. — Nagyváradon az ott állomásozó ezred tisztai kara szeptember 15-én löversenyt rendez.

— Közbiztonságunk. Tegnap éjjel 2 óra tájban Bejek Károly és Lengyel János közölölegének a statióntéczában hazafelé menve, egy ösmeretlen egyén által megtámadották. A közölölegének persze védtek magokat, de a támadó idő dűvel és erővel rontott nekik kivit késsel, hogy mindkét megtámadott nyakán és hátán súlyos szúrásokat kapott, s életveszélyesen meg van sebesítve. A borzasztó zisvárra a rendőrség is előjött és végre sikerült a támadót megkötözni. Ez a 45 éves Eberhard Adalbert cserépföld volt.

— A gőzhajózási szövetkezési pörben, melyről tegnap tettünk említést, a törvényesek Adda László és König Sándort, egy ember halálát okozott hanyagság miatt 14 napi fogságra ítélte, ellenben Náray Kálmánt a kötelességének elhanyagolása miatt elűenne emelt vád föl mentette. A magyar gőzhajózási társaság és illetőleg annak jogutódja, az egyesült gőzhajózási társulat 30,000 forintnyi követelésével a polgári utra utasítottak.

— Magyarország keleti hegyi Florájának kipunatolásával az akadémia Haszniszky Frigyes ak. tag és eperjesi tanár vezetésével Feichtinger Sándor orvosford és tviszt Esztergomból, Ludman eperjesi tanár, Loyka tanárjelölt, Klein műegyetemi tanár Budáról és Simkovics tanárjelöltet bízza meg. Ez urak július 23-án Pestről elindulva Soborsinnál kezdve délnélel mennek Facseton át Ruszk és Pagyes havasokat megjárva a hát-szelet völgybe jutottak és Várhelyről csendes s tiszta időben a 7860 láb magas Retyezató sok nehézségekkel küzdve, de gazdagon megrakott tárazakkal megmászott, s augusztus 3-án visszatérték küldetésüktől. A vizsgálatot, ki-ránduló botanikusnak következőképen osztották föl magok közt: Haszniszky a sejtés növényeket, gombákat; Feichtinger az edényes növények (phanerogama) és különösen a fészkeket; Loyka a zuzmókat, Ludman a hegy-méregéseket. Klein az algakat, és Limkovics a moszatokat vette szemügyre.

— A békéss megyei dalártnépe (e hó 3-ától 5-éig) szépen sikerült, és Gyula közönsége elismeréssel levet a dalegyetek buzgalma iránt, mely holidienyét egy megelénkíté. A vendégek zenésző mellett vonultak be a városba, mely vendégseretőleg gondoskodott elszállásolásokról. Esti nyolcz órakor volt a díszhangverseny, melynek művészi részletei voltak, s mely sok tapsot, koszorút szerzett a közreműködőknek. A hangversenylakoma követő sok keelyes pohárköszöntővel. Vasárnap délután volt a dalárverseny, melyben a bekési dalkör nyerte Huber „Csatadál“-ával. Dícsereiben részesülték a Gyulai és szarvasi dalárdák. Az ünnepélyt este fényes tánczvigalom fejezte be.

— Egyetlenség a privigyei kegyes rendiekénél cizmen a „Szabad sajtó“-nak írják, hogy Plathy Mihály kegyesrendi áldozár rögűt megbetegedvén, a tanácsko-szás összehírt orvosok (júl. 26-án) egyedüli meztől eszközöl a műtétet javasolták. Ebbé a teljes öntudatnal levő beteg is beleegyezett, azonban a ház főnöke a műtétet addig meg-

nem engedte, míg a tartományi főnöktől arra meghatalmazást nem nyer. (!) E kulknös eljárás eredménye az lett, hogy mire Pestről a műtétet megengedő válasz megérkezett, a beteg júl 31-én elhunyt.

— Borzasztó tűz volt e hó 1-én Póimogy mosonmegyei községben. Éjj 11—12 óra között a lakosságot az összes barangok kongása verte fel álmból. A legtöbben ágyaikból felriasztva pörén futottak a bécsi utcában dühöngő tűz felé. Az utcának egész bal-sora, az iskolaépülettel együtt egy fél óra alatt a borzasztón dühöngő szeiben menthetetlenül odaégett. E házak lakói között leirhatatlan volt a kétségbeesés. A férfiak nejikkel hátukon, gyermekeikkel karjaikon ügyeztek menekülni, míg a pusztító elem a víz és fecskendők hiánya miatt mindinkább terjedt s a paplak és a piacsor is egész hosszabban lángokba borítá. Dacára, hogy a közeli községekől valami egy óra múlva több fecskendő érkezett segítségül, mégis 142 ház lett a lakog martalekává. E szerencsétlenségnek, fájdalom, tömördek szarvasmarha, sertés, sőt tizenhét emberélet is esett áldozatul. Ez utóbiak úgy veszték el életüket, hogy az ugynevezett Schweizerhof tűzfala, mely alatt álltak, összeomlott s ók menthetetlenül odaétek. Csak 26 órai kemény munka után tudták a tűtet elfojtani. A kárt 600,000 forintra becsülik. A tűz három oldalon támadt egyszerre, s innen gyanítják, hogy rossz emberek gerjesztették.

— Borzasztó gyermek- és öngyilkosság történt mult éjjel a királyi-utca 17-dik számú házban. Traub Ignác mulakatos nejével tavaszból 11 éves, 5 éves, 3 $\frac{1}{2}$ éves fiatal és 2 éves leányával a nevezett ház III-dik emeletén lakott, s a legjobb egyetértésben éltek egymással. A családfőnek tisztességes keresete volt s az egész család szegényesen, de rendezett viszonyok között élt. Traubné tegnap este férjének ugyanazon házban és a folyosón egy ajtóval túl lakó szülébe ment, és mintau az öreg Traub Mór kissé gyöngykedett, ott is aludt. Előtte való este gyermekeit rendezen lelektette és csak akkor tavozott hazáról, mikor férje már szintén haza jött és lefeküdni készült. Éjjel Traubné jajgatást hallott a szobában és gyermekeinek esekelő hangját, hogy adjanak nekik vizet, mert meghalnak. Az anya erre az ajtón kopogtatott, férjét felkeltendő, de az nem nyit meg. Ide oda futkozzal hajnal lett s mikor az ajtót végre fölszánt sikerült, a keő nap 5 hullára vette ságarát. Traub az apa és a 4 gyermek nyitott szemekkel, duzzadt ajkakkal és egészen megkélülve, halva fektettek. A földön egy üvegben még néhány sepp cyanakal és ismeretlen fehér por fektűt. Az eset a rendőrségnek bejelentvén, 1 tisztviselő és 2 orvos azonnal megjelent a helyszínen és konstátálta a gyilkosságot és öngyilkosságot. Traubné az anyát oly irtoztató erővel ragadta meg az eset fölötti fájdalom, hogy tökéletes apathiába esett. A borzasztó tett indoka teljesen ismeretlen.

KÖZGAZDASÁG.

Vasuti üzletszabályzat.

Érvényes a magyar korona területén fekvő összes vasutakon.

(Vége.)

Oly szállítmányoknál, melyeket nem maga a vaspálya szállított az átvevő lakására vagy üzlethelyiségebe, a czimzettnek a szállított javak megérkezése s az elvételre elkészítése után, küldönc által, posta útján vagy bármely más szokásos úton a javak megérkezéséről szóló írásbeli értesítvény küldetik.

Hol a pályaiszolgáltatás jónak látja, ott a teherraknak az állomási helységbe és helységéből, vagy pedig a félrebb eső helységekből és helységebe leendő szállítása végett, külön tengelyszállításra vállalkozókkal rendelhet meg, a kire e szabályzat 18. §-a alkalmazandó. Az eme tengelyszállításra vállalkozónak fizetendő díjak egyezke az illető jószág-felvételi és kiadóhivatalokban megtekinthetős végett ki fog függesztetni.

Azon átvevők, kik szállítmányukat maguk viszik el, vagy más és nem a pályaiszolgáltatás által megrendelt szállítási vállalkozók által szállítatták el, ezt az illető kiadóhivatalnál jó előre, minden esetre meg a jószág megérkezése előtt, s a kiadóhivatal kívánságra aláírásuknak hiteles bizonyítványt mellélt írásban bejelenteni tartoznak.

Az átvevő maga el nem vitetheti azon szállítmányokat melyek adóhivatali határozatok folytán vagy egyéb okokból előbb az adóhivatali rakodó helyeire vagy raktárába szállítandók. Oly szállítmányoknál, melyek „a pályaudvarban marad“ czim alatt vannak feladva, vagy a czimzettre a pályaiszolgáltatás által fognak elszállítatni, azok megérkezése hírtől nem adatik.

A netán még hátralevő fuvardíj s a szállítmányt terhelő kiadások és az illetékek lefizetése után, az a szabályszertleg végbement átvétel iránti tanúsztvány beszoállítására után s a kifizetett fuvar-levél előmutatása mellett, a szállítóhivatali helységeken (az áruaktárban) kiadatik, s a vasuti kocsik kirakodása végett a kirakodási helyekre állítanak, és pedig a következő közlelőbeli időközti szabályokkal:

1. A szállítmányok az árjegyzékekben megállapított fekhérményes idő alatt az előírt hivatalos órákban elviendők.

„A pályaudvarban marad“ czim alatt feladott javak, valamint oly átvevők szállítmányai, a kik a tudósítást írásban egyszer mindenkorra kikérték, az árjegyzék által megállapított határidő alatt, mely azonban a jószág megérkezettől számítva 24 óránál kevesebb nem lehet, viendők el.

2. A határidők, melyek alatt maga az el-küldő által fölrakott javak az átvevő által lerakandók és elviendők, minden pályaiszolgáltatás külön határozatai által alapítattaknak, s minden állomáson a kiadóhivatali helységeben történt kifüggesztés által, illetőleg valamely helyi lapban hoztatnak köztudomásra.

3. A közbeeső vasár- és ünnepnapok egy-átalában nem számítanak a határidőbe.

4. Az ugyanazon fuvar-levélben feljegyzett küldemény egy részének meg nem érkezése esetében, föltéve, hogy minden egyes résznek